



Raad van de
Europese Unie

Brussel, 19 november 2018
(OR. en)

13978/18

CFSP/PESC 1017
CSDP/PSDC 629
COPS 414
POLMIL 203
CIVCOM 226

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	19 november 2018
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	13977/18
-----------------	----------

Betreft:	Conclusies van de Raad over veiligheid en defensie in het kader van de integrale EU-strategie
	- Conclusies van de Raad (19 november 2018)

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad inzake veiligheid en defensie in het kader van de integrale EU-strategie, die de Raad in zijn 3652e zitting, op 19 november 2018, heeft aangenomen.

CONCLUSIES VAN DE RAAD INZAKE VEILIGHEID EN DEFENSIE**IN HET KADER VAN DE INTEGRALE EU-STRATEGIE**

1. In het kader van de uitvoering van de integrale EU-strategie op het gebied van veiligheid en defensie, in aansluiting op de sturing door de Europese Raad en herinnerend aan zijn conclusies ter zake, herhaalt de Raad dat hij vastbesloten is om uitvoering te geven aan het EU-ambitieniveau bij het reageren op externe conflicten en crises, het opbouwen van de capaciteiten van de partners en het beschermen van de EU en haar burgers. Door te voorzien in Europa's huidige en toekomstige behoeften inzake veiligheid en defensie, zal de EU beter in staat zijn om als veiligheidsleverancier op te treden, haar strategische autonomie te vergroten, en haar vermogen tot samenwerking met partners te versterken. De Raad memoreert, in overeenstemming met zijn conclusies van november 2017, dat hiermee een doorslaggevende bijdrage zal worden geleverd aan de gezamenlijke inspanningen, ook in de context van de trans-Atlantische betrekkingen, en Europa hierdoor ook sterker zal bijdragen tot een op regels gebaseerde orde met de VN in het middelpunt.
2. De Raad juicht toe dat er de afgelopen twee jaar op het gebied van veiligheid en defensie aanzienlijke vooruitgang is geboekt en benadrukt dat de lidstaten en de EU-instellingen zich moeten blijven inspannen om de dynamiek vast te houden. Hij beklemtoont de sleutelrol van de lidstaten in de governance van diverse initiatieven.

In dat verband stelt de Raad heden het volgende:

Pact inzake het civiele GVDB

3. Het verheugt de Raad dat hij met de lidstaten tot een akkoord is gekomen over een pact inzake het civiele GVDB, hetgeen blijkt geeft van een ambitieuze vastbeslotenheid om het civiele GVDB te versterken, het slagkrachtiger, doeltreffender en responsiever te maken, en meer te doen aansluiten bij het huidige veranderde veiligheidsklimaat. Dit pact zal bijdragen tot de verwezenlijking van het ambitieniveau van de EU en haar drie strategische prioriteiten op het gebied van veiligheid en defensie, zulks door het uitvoeren van de in het Verdrag betreffende de Europese Unie beschreven GVDB-taken. De Raad wijst erop dat dit pact de weg vrijmaakt om beter gevolg te geven aan de oorspronkelijk in Feira vastgelegde prioriteiten en oplossingen te vinden voor nieuwe en reeds lang bestaande veiligheidsuitdagingen die in de integrale strategie in kaart zijn gebracht, om beter uitvoering te geven aan de geïntegreerde EU-aanpak van externe conflicten en crisis, alsmede om samenwerking en coördinatie tussen het GVDB en de Commissiediensten en andere actoren op het gebied van justitie en binnenlandse zaken te bevorderen, waarbij rekening wordt gehouden met het verband tussen interne en externe veiligheid. De Raad ziet uit naar de verwezenlijking van het pact en de daarin vervatte afspraken, uiterlijk in de zomer van 2023, en zal nauw toezien op de uitvoering ervan.

Militair plannings- en uitvoeringsvermogen (MPCC)

4. De Raad is ingenomen met de positieve invloed van het MPCC op het gebied van commando en controle van de drie militaire-opleidingsmissies van de EU en benadrukt het belang van het MPCC, dat in juni 2017 is ingesteld als een permanent plannings- en uitvoeringsvermogen op militair-strategisch niveau in Brussel voor deze missies, overeenkomstig het beginsel dat onnodige overlapping met NAVO-activiteiten moet worden vermeden. De Raad benadrukt de belangrijke bijdrage van het MPCC tot de doelstelling voor de EU om in het kader van haar geïntegreerde aanpak van externe conflicten en crises sneller, doeltreffender en consequenter op te treden als veiligheidsleverancier.

5. De Raad gaat er op basis van het verslag van de hoge vertegenwoordiger mee akkoord de huidige uitvoerende taken van het EU-operatiecentrum (OPSCEN) te integreren in het MPCC, met als doel uiterlijk eind 2020 klaar te zijn om de verantwoordelijkheid over te nemen voor de operationele planning en uitvoering van de niet-uitvoerende militaire GVDB-missies en één tot de omvang van een EU-gevechtsgroep beperkte uitvoerende militaire GVDB-operatie. Hij benadrukt dat het MPCC moet worden voorzien van de nodige, reeds overeengekomen personele middelen en infrastructuur, en dat het personeel ervan opgeleid en geoefend moet zijn. De Raad onderstreept dat het personeelsbestand geleidelijk, in voldoende mate en tijdig moet worden opgebouwd en benadrukt dat al de overeengekomen voorwaarden vervuld moeten zijn om volledige operationele capaciteit te bereiken.
6. De Raad merkt op dat deze versterkte rol van het MPCC complementair is, en geen afbreuk doet, aan alle andere bestaande commando- en controle-opties voor militaire GVDB-operaties.
7. De Raad wijst op het blijvend belang van versterkte coördinatie tussen het MPCC en het civiel plannings- en uitvoeringsvermogen (CPCC) via de Gezamenlijke Cel ondersteunings-coördinatie (JSCC), teneinde doeltreffende civiel-militaire coördinatie en samenwerking bij de operationele planning en uitvoering van GVDB-missies mogelijk te maken en verder te versterken, met name met betrekking tot belangrijke missie-ondersteunende gebieden, met het oog op zo groot mogelijke effecten en efficiëntie. De Raad beklemtoont tevens het belang van versterkte samenwerking tussen het MPCC, binnen het mandaat ervan, en andere EU-actoren in het kader van de geïntegreerde aanpak.
8. De Raad onderschrijft de doelstelling om de volgende evaluatie uiterlijk eind 2020 te houden op basis van een in overleg met de lidstaten opgesteld verslag van de hoge vertegenwoordiger, zonder vooruit te lopen op eventuele volgende stappen waartoe de Raad zou moeten besluiten.

Permanente gestructureerde samenwerking (PESCO)

In het kader van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) stelt de Raad het volgende.

9. De Raad is ingenomen met de vorderingen met de uitvoering van de PESCO bijna één jaar na de instelling ervan, waarbij concrete stappen zijn gezet voor het voltooien van het institutioneel kader en voor het opzetten en uitvoeren van PESCO-projecten.

10. De Raad wijst op de recente vaststelling, op 15 oktober 2018, van een aanbeveling van de Raad inzake de volgorde van de nakoming van de verdergaande verbintenissen die in het kader van de PESCO zijn aangegaan en inzake de nadere precisering van de doelstellingen. Op grond hiervan zullen de deelnemende lidstaten hun nationale uitvoeringsplannen binnen de overeengekomen termijnen evalueren en actualiseren, naargelang het geval. In dit verband vraagt de Raad de hoge vertegenwoordiger om haar eerste jaarlijkse PESCO-verslag conform de overeengekomen procedures en termijnen in te dienen.
11. De Raad stelt een besluit van de Raad vast tot wijziging en actualisering van Besluit (GBVB) 2018/340 van 6 maart 2018 tot vaststelling van de lijst van projecten die in het kader van de PESCO zullen worden ontwikkeld, om er de volgende reeks PESCO-projecten in op te nemen, en roept op tot de snelle uitvoering van alle projecten. De Raad beklemtoont voorts de duidelijke Europese meerwaarde van alle PESCO-projecten, wat zal bijdragen tot het nakomen van de verdergaande verbintenissen en het verwezenlijken van het ambitieniveau van de EU, zodat tastbare resultaten worden bereikt wat betreft het voorzien in de vermogens- en operationele behoeften van de EU. De PESCO-projecten moeten conform de overeengekomen prioriteiten inzake vermogensontwikkeling van de EU en de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie worden opgezet en uitgevoerd. Met deze doelstellingen voor ogen verzoekt de Raad het PESCO-secretariaat uiterlijk in het voorjaar van 2019, dat wil zeggen vóór de volgende oproep tot het indienen van voorstellen voor PESCO-projecten, een in nauw overleg met de lidstaten opgesteld verslag te presenteren over de eerste lessen die zijn getrokken, zodat de procedure voor het inventariseren, beoordelen en selecteren van PESCO-projecten kan worden verbeterd.
12. De Raad onderkent dat een derde land, in overeenstemming met de conclusies van de Raad van 13 november 2017, in staat zou kunnen zijn, en ook gehouden zou zijn, om een aanzienlijke meerwaarde aan de PESCO-projecten te leveren, tot een versterking van de PESCO en het GVDB bij te dragen en veeleisendere verplichtingen na te komen, met volledige inachtneming van het beginsel van de besluitvormingsautonomie van de EU en haar lidstaten. De Raad ziet in dit verband uit naar de zo spoedig mogelijke vaststelling - in beginsel uiterlijk eind 2018 - van een besluit van de Raad over de algemene voorwaarden waarop derde landen bij wijze van uitzondering zouden kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen aan afzonderlijke PESCO-projecten, overeenkomstig artikel 4, lid 2, onder g), en artikel 9 van het besluit van de Raad tot instelling van de PESCO, de in de PESCO-kennisgeving verstrekte sturing en het besluit van de Raad betreffende de gemeenschappelijke reeks governanceregels.

Gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie (CARD)

13. De Raad is ingenomen met het verslag over het proefdraaien van de CARD en spoort de deelnemende lidstaten aan de daarin vervatte aanbevelingen uit te voeren.
14. De Raad komt overeen om, op basis van de lessen die zijn getrokken, de CARD permanent te maken en de eerste volledige CARD-cyclus in 2019/2020 te laten plaatsvinden, zodat er nadere richtsnoeren kunnen worden verstrekt over samenwerkingsmogelijkheden evenals een gedetailleerde analyse van het Europese vermogenslandschap, daarbij tevens rekening houdend met de trends op de korte, middellange en lange termijn op het gebied van vermogensontwikkeling. Als de lidstaten hun volledige medewerking verlenen, zal de CARD, samen met de PESCO en het Europees Defensiefonds, verder bijdragen tot het bevorderen van defensiesamenwerking en investeringen in defensievermogens.
15. De Raad erkent dat de CARD-oefening daarbij eerder gegeven opdrachten om beoordelingsoefeningen uit te voeren binnen het beleidskader voor systematische en langetermijnsamenwerking op het vlak van defensie, zal vervangen.
16. De Raad neemt er nota van dat er is gezorgd - en onverminderd wordt gezorgd - voor samenhang tussen de resultaten van de CARD, het vermogensontwikkelingsplan en de desbetreffende NAVO-processen, zoals het defensieplanningsproces van de NAVO, daar waar behoeften elkaar overlappen, rekening houdend met de verschillende aard van beide organisaties en hun respectieve verantwoordelijkheden.

Europees Defensiefonds

17. De Raad is verheugd over de vooruitgang die is geboekt met de lopende werkzaamheden in het kader de voorbereidende actie inzake defensieonderzoek (PADR) en het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie (EDIDP) evenals het toekomstige Europees Defensiefonds, met het oog op het bevorderen van de internationale concurrentiepositie, de efficiëntie en het innovatievermogen van de Europese technologische en industriële defensiebasis in de hele Unie, door ondersteuning te bieden aan gezamenlijke acties en grensoverschrijdende samenwerking tussen juridische entiteiten in de hele Unie, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en middelgrote beursgenoteerde onderneming (midcaps), en door een betere benutting van het industriële potentieel voor innovatie, onderzoek en technologische ontwikkeling te bevorderen, en zo bij te dragen tot de strategische autonomie en handelingsvrijheid van de Unie.
18. De Raad kijkt, wat betreft de lopende werkzaamheden, uit naar de resultaten van de PADR en naar de tijdige afronding later dit jaar van het werkprogramma voor het EDIDP, zodat er in 2019 zo spoedig mogelijk kan worden begonnen met de financiering van projecten.
19. De Raad is een partiële algemene oriëntatie overeengekomen over het voorstel voor een verordening tot oprichting van het Europees Defensiefonds, waardoor de weg nu vrij is om al in 2019 tot een akkoord te komen met het Europees Parlement, zonder evenwel afbreuk te doen aan het algemeen akkoord over het meerjarig financieel kader.
20. De Raad herhaalt dat de lidstaten nauw moeten worden betrokken bij de uitvoering van het EDIDP en de verdere ontwikkeling van het Europees Defensiefonds, dat de standpunten en de deskundigheid van het Europees Defensieagentschap (EDA) nadrukkelijk meegenomen moeten worden en dat de Europese Dienst voor extern optreden hierbij moet worden betrokken.

Samenhang tussen EU-initiatieven

21. De Raad erkent de vooruitgang die is geboekt om samenhang te garanderen tussen de EU-initiatieven die Europese defensiesamenwerking bevorderen (CARD, PESCO, Europees Defensiefonds), teneinde de uitvoering van de EU-prioriteiten inzake vermogensontwikkeling te steunen en bij te dragen tot de verwezenlijking van het EU-ambitieniveau op het gebied van veiligheid en defensie, en roept in dit verband op tot grotere inspanningen.
22. Herinnerend aan zijn conclusies van 13 november 2017 verzoekt de Raad de hoge vertegenwoordiger, vicevoorzitter van de Commissie en hoofd van het Europees Defensieagentschap, om, in nauw overleg met de lidstaten, verdere synergieën en coördinatie te bevorderen tussen de EU-defensie-initiatieven, waaronder CARD, PESCO en het Europees Defensiefonds. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger, vicevoorzitter en het hoofd van het Europees Defensieagentschap om uiterlijk halverwege 2019 een toekomstgericht verslag over de interacties, verbanden en samenhang tussen die initiatieven te presenteren, dat ook ingaat op de coördinatie tussen de ondersteunende EU-instellingen en -organen, rekening houdend met de relevante lessen die zijn getrokken en de verslaglegging van de lidstaten.

Eén geheel van strijdkrachten

23. De Raad wijst erop dat de lidstaten slechts over "één geheel van strijdkrachten" beschikken die zij in verschillende kaders kunnen gebruiken, en dat de ontwikkeling van de defensie-vermogens van de lidstaten in EU-kader dus tevens de vermogens die potentieel ter beschikking staan van de VN en de NAVO zal helpen versterken.

Samenwerking EU-NAVO

24. Herinnerend aan zijn conclusies over de samenwerking EU-NAVO van 8 juni 2018 beklemtoont de Raad dat de veiligheids- en defensie-inspanningen van de EU en de NAVO aanzienlijk en op coherente wijze bijdragen tot een veilig Europa, zowel voordelen als verantwoordelijkheden meebrengen en een eerlijke lastenverdeling voor de desbetreffende lidstaten in de hand werken.

25. De Raad herhaalt dat hij de coördinatie en de wederzijdse versterking van de EU en de NAVO blijft garanderen, en dat de samenwerking wordt voortgezet onder volledige inachtneming van de beginselen inclusiviteit, wederkerigheid en besluitvormingsautonomie van beide organisaties. De Raad is in dit verband ingenomen met de tweede gezamenlijke verklaring over de samenwerking EU-NAVO die op 10 juli 2018 werd ondertekend door de voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van de Europese Commissie en de secretaris-generaal van de NAVO. De Raad neemt nota van de lopende werkzaamheden met betrekking tot de uitvoering van de gemeenschappelijk reeks voorstellen voor 74 acties en benadrukt dat op alle gebieden snelle en aantoonbare vooruitgang moet worden geboekt. Hij verwelkomt in dit kader met name de lopende meerlagige hybride-oefening van de EU voor 2018, als voorbeeld van de parallelle en gecoördineerde oefeningen (PACE).

Europese vredesfaciliteit ("EVF")

26. De Raad herinnert aan zijn conclusies van 25 juni 2018 over het voorstel van de hoge vertegenwoordiger om met de steun van de Commissie een Europese vredesfaciliteit ("EVF") op te zetten, en onderkent, onverminderd toekomstige beslissingen, dat de voorgestelde EVF is bedoeld om het vermogen van de Unie om de vrede te handhaven, conflicten te voorkomen en de internationale veiligheid te versterken, te vergroten, en dus een goede stap richting het verwezenlijken van het ambitieniveau van de EU vormt.
27. De Raad benadrukt dat de governance van de voorgestelde EVF de zeggenschap van de lidstaten en hun sleutelrol in het GBVB volledig moet eerbiedigen, en merkt meer specifiek op dat, op grond van het Verdrag betreffende de Europese Unie, voor de financiering van elke actie in het kader van de voorgestelde EVF een voorafgaand besluit van de Raad nodig is.
28. De Raad neemt nota van de mogelijkheden die de voorgestelde Faciliteit biedt voor de financiering van eventuele acties - deze moeten evenwel door de Raad worden bepaald - en voor grotere coördinatie, samenhang en complementariteit van GBVB-acties en van GBVB-acties met overige externe instrumenten die onder de Europese begroting vallen, en merkt op dat de voorgestelde Faciliteit voor acties overal ter wereld kan worden ingezet. De Raad merkt op dat de voorgestelde EVF onder meer de financiering zou omvatten van acties die nu door de Vredesfaciliteit voor Afrika worden gefinancierd, en benadrukt in dit verband hoezeer het van belang is dat de EU de vredeshandhavings-, en stabilisatieacties in Afrika blijft ondersteunen.

29. De Raad neemt nota van de mogelijkheid die de voorgestelde EVF biedt om EU-partners financiering te verstrekken voor capaciteitsopbouw op militair of defensiegebied ter nastreving van GBVB-doelstellingen, en beklemtoont daarbij dat de mogelijkheden die de EU-begroting hiervoor biedt ten volle moeten worden benut.
30. De Raad onderstreept dat de operationele efficiëntie en flexibiliteit van het Athena-mechanisme behouden moeten blijven.
31. De Raad herinnert eraan dat de behandeling van de voor de EVF voorgestelde financiële aspecten zal blijven plaatsvinden in het kader van de besprekingen over het Meerjarig Financieel Kader voor de periode 2021-2027, en benadrukt in dit verband de noodzaak van samenhang tussen de verschillende externe financieringsinstrumenten.
32. De Raad verzoekt de relevante voorbereidende instanties van de Raad dit te blijven opvolgen, onder meer door het voorstel waar nodig aan te passen.

Financiering van militaire missies en operaties

33. De Raad herinnert aan de belangrijke bijdrage van het Athenamechanisme aan de financiering van militaire missies en operaties van de EU en roept op om de lopende beoordeling van dit mechanisme zo snel mogelijk af te ronden.
34. Herinnerend aan zijn conclusies van 18 mei 2017 betreffende veiligheid en defensie in de context van de integrale EU-strategie, en in afwachting van de afronding van deze beoordeling, is de Raad het ermee eens dat de verklaring van de Raad over de gemeenschappelijke financiering voor de inzet van EU-gevechtsgroepen wordt verlengd tot en met 31 december 2020.

Militaire mobiliteit

35. Onder verwijzing naar zijn conclusies van 25 juni 2018, verwelkomt de Raad de inspanningen die worden geleverd inzake verbetering van de mobiliteit van militair personeel, materieel en uitrusting tijdens zowel routineactiviteiten als crisis- en conflictsituaties, binnen en buiten de EU, via welke vervoerswijze dan ook en in alle strategische richtingen, zodat de lidstaten sneller en doeltreffender kunnen handelen in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid en van multinationale activiteiten. In dit verband herinnert hij eraan dat de militaire mobiliteit enkel kan worden verbeterd dankzij de volledige betrokkenheid en inzet van alle EU-lidstaten, als resultaat van een overheidsbrede aanpak met betrokkenheid van de autoriteiten die op nationaal niveau samen met de ministeries van defensie bevoegd zijn, in overeenstemming met relevante initiatieven op EU-niveau, zoals de PESCO, en in nauwe samenwerking met de NAVO als onderdeel van het kader voor de uitvoering van de gezamenlijke verklaringen.
36. De Raad herhaalt dat de nationale soevereiniteit, besluitvorming, wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, onder meer waar deze betrekking hebben op militaire verplaatsingen, investeringen in infrastructuur, milieuvoorschriften en -beginselen van fundamenteel belang blijven en ten volle zullen worden geëerbiedigd. Alle beslissingen zullen per geval en met volledige betrokkenheid van alle relevante nationale instanties worden genomen.
37. De Raad verwelkomt de verdere uitvoering van de PESCO-projecten in verband met militaire mobiliteit evenals het verdere werk op nationaal niveau om de vier maatregelen tegen eind 2019 ten uitvoer te leggen, zoals overeengekomen in de conclusies van de Raad inzake veiligheid en defensie van 25 juni 2018, met name in punt 18 daarvan. In deze context zal de Raad per jaar bekijken hoeveel vooruitgang er is geboekt en zal hij tegen de zomer van 2019 op deze materie betreffende de tenuitvoerlegging van deze vier nationale maatregelen en tastbare resultaten terugkomen, waarbij hij, indien mogelijk, ambitieuzere tijdsgebonden doelstellingen zal vaststellen.

38. De Raad verwelkomt de vorderingen die bij de uitvoering van het actieplan voor militaire mobiliteit zijn geboekt met de afronding van de militaire behoeften voor militaire mobiliteit binnen en buiten de EU als follow-up van het overkoepelende deel waartoe de Raad in juni besloten had, waarin de nationale input van de EU-lidstaten is meegenomen en rekening is gehouden met de generische militaire parameters van de NAVO voor infrastructuur. Zonder vooruit te willen lopen op de beslissingen die later in het proces zullen moeten worden genomen, vormen deze behoeften de militaire inbreng in de volgende stappen van in de uitvoering van het actieplan, ook met betrekking tot vervoersinfrastructuur.
39. De Raad roept op tot tijdig onderzoek door de Commissie, in samenwerking met de lidstaten, de EDEO/de Militaire Staf van de EU en het EDA, om de hiaten aan het licht te brengen tussen de militaire behoeften en de parameters van het trans-Europees vervoersnet (TEN-V), waarbij terdege rekening moet worden gehouden met de haalbaarheid, de bestaande uitrusting en de technische haalbaarheid, financiële en engineeringoverwegingen, alsmede met de geografische werkelijkheid. De Raad onderkent in dit verband, zonder vooruit te lopen op besprekingen onder het volgende MFK, de mogelijkheden voor EU-financiering van het voorstel via het nieuwe Connecting Europe Facility-programma ter ondersteuning van de TEN-V-infrastructuur, zodat de militaire mobiliteit kan worden verbeterd.
40. De Raad verwelkomt de lopende werkzaamheden die overeenkomstig het actieplan voor militaire mobiliteit onder auspiciën van het Europees Defensieagentschap gaande zijn, waaronder de snelle opstart van twee projecten, namelijk het douaneproject, waarbij hij het belang onderstreept van coherentie tussen het model en het proces dat aan de hand van NAVO-procedures zal worden ontwikkeld, en het project betreffende toestemming voor grensoverschrijdende verplaatsingen, waarbij hij uitziет naar de afronding van de desbetreffende programmaregeling begin 2019.
-